

**Завдання III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури**

9 клас

I. У вигляді твору-роздуму розкрийте одну із запропонованих цитат.

1. *Що означає бути лідером?*
2. *Мало часу лише в того, хто нічого не робить.*
3. *Як хто посіє в юності, так пожне в старості (Григорій Сковорода).*
4. *У чому полягає сенс життя?*

Наведіть два-три переконливі докази, що найкраще аргументуватимуть ваші міркування, проілюструйте їх прикладами з художньої літератури, історичними фактами або випадками із життя. Використайте у творі складні речення з кількома підрядними (не менше трьох).

15 балів

II. Виконайте тестові завдання. Завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких ДВА ПРАВИЛЬНІ. Виберіть правильні, на Вашу думку, варіанти, позначте їх.

1. Редагування потребують речення
А *Словник являється надійним джерелом інформації.*
Б *Ми не приїхали на зустріч за браком часу.*
В *Поняття тексту в мовознавстві тлумачать по-різному.*
Г *Визначте основну задачу голови громади.*
Д *До нас завітали численні гості.*
2. Правильно написано всі слова у варіантах
А *юнацький, бузький, латишський*
Б *збаразький, казахський, ткацький*
В *запорізький, сиріцький, чеський*
Г *солдатський, норвезький, рекруцький*
Д *пасічницький, празький, сиваський*
3. Перед сполучником **і** треба ставити кому в реченнях
А *Тікає ніч у нетрі таємничі і торжествує вранішня зоря.*
Б *Ще холодом закуто віти клена і заметами занесено кущі.*
В *А уночі вже сад шумів і крізь гілля сміялись зорі.*
Г *Буде Україна і буде свобода!*
Д *Ідуть зі мною чесні люди і хліб росте без гіркоти.*
4. Складнопідрядними є речення
А *Він би робив, та рукава болять.*
Б *Де бур'ян цвіте, там хліб не росте.*
В *Упізнаєш вола, як він на ногу наступить.*
Г *Живу я розумом, а серце тихо спить.*
Д *Життя колюче, як терниста нива.*

4 бали

III. Лінгвістичний бліц.

1. Поставте іменники в родовому відмінку множини: *гість, піддашися, стаття, вісь*.
2. Запишіть цифри словами.
Від 1576 відняти 243. До 952 додати 59.
3. Від поданих словосполучень утворіть по одному складному слову.
Військовий обов'язок, швидко плинути, південний схід, кілька разів.
4. Визначте слово, що випадає із синонімічного ряду.
Картати, шпортати, ганити, лаяти, сварити.
5. Виберіть фразеологізм, що має значення «зненацька, недоречно».
Як з гуски вода; як Пилип з конопель; як сніг на голову; як на сповіді.

4 бали

IV. Розставте пропущені розділові знаки в реченні, виконайте його повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням), надпишіть частини мови.

Шелестом опалого листя зітхає лісова стежка в'юниться між деревами і наче у казці веде в чарівні далі де сонце просинає зерно в нахолоді галяви (М. Стельмах).

8 балів

V. Дайте відповіді на запитання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Дайте повне визначення народної пісні.
2. Замініть слово *Септуагінта*, що з латинської мови перекладається як «сімдесят», назвою відомої книги.
3. Хто й кого назвав «Коперником українського слова»?
4. Якою стильовою течією був представлений класицизм в Україні?
5. Назвіть жанр, який не характерний для стилю українського бароко: панегірик, оповідання, травестія, роман, байка, хроніка.
6. Про кого з відомих українців сказав Т.Г. Шевченко: «Замовк, неборака, сиротами кинув І гори, і море, де перше витав...»?
7. Данте Аліг'єрі в «Божественній комедії» зобразив кола пекла. Т. Шевченко добре знав і любив цей твір. Назвіть твір, у якому Тарас Григорович дає співзвучний підзаголовок, змалювавши кола імперського пекла.
8. Назвіть яскраві зразки барокової архітектури в Україні (не менше двох)?

8 балів

VI. Виконайте тестові завдання. Завдання мають по чотири варіанти відповіді, серед яких ОДНА ПРАВИЛЬНА. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант, позначте його.

1. Пісню «Всякому місту – звичай і права» у п'єсі «Наталка Полтавка» виконує
 - А *Тетерваковський*
 - Б *Макогоненко*
 - В *Микола*
 - Г *Петро*
2. Мотив застороги від необдуманих вчинків і позашлюбного кохання звучить у творі
 - А *«Місяць на небі, зіроньки сяють»*
 - Б *«Сонце низенько, вечір близенько»*
 - В *«Цвіте терен, цвіте терен»*
 - Г *«Ой під вишнею, під черешнею»*
3. Правильним є твердження
 - А Сюжет «Енеїди» Котляревський запозичив у Горація
 - Б Допомагає Енею потрапити до пекла Лавінія
 - В Перетворювала людей на тварин цариця Цирцея
 - Г «Енеїда» – зразок твору періоду бароко
4. Втілення ідеї християнської покори й смирення людини перед життєвими обставинами є герої твору
 - А *«Слово про похід Ігорів»*
 - Б *«Енеїда»*
 - В *«Наталка Полтавка»*
 - Г *«Маруся»*

2 бали

VII. Пригадуючи основні віхи життя митця (важливі події, твори тощо), напишіть літературний міні-портрет (10-12 речень) Григорія Сковороди.

7 балів

Максимальна кількість балів – 48.

Бланк для відповідей до завдань з української мови та літератури
9 клас

Завдання II

№ 1	№ 2	№ 3	№ 4

Завдання III

№ 1	
№ 2	
№ 3	
№ 4	
№ 5	

Бланк для відповідей до завдань з української мови та літератури

9 клас

Завдання IV

Шелестом опалого листя зітхає лісова стежка в'юниться між деревами і наче у казці веде в чарівні далі де сонце просипає зерно в нахолі галяви
(М. Стельмах).

CXEMA:

[illegible]

Бланк для відповідей до завдань з української мови та літератури
9 клас

Українська література

Завдання V

№ 1	
№ 2	
№ 3	
№ 4	
№ 5	
№ 6	
№ 7	
№ 8	

Завдання VI

№ 1	№ 2	№ 3	№ 4